

NIEUWSBRIEF

MILIEUGESCHIEDENIS LAGE LANDEN

Nr. 9 september, 2012

© IGBA-VU /JEG– Adriaan de Kraker & Henny van der Windt

Nieuws van de European Society for Environmental History (ESEH)

Call for Papers for the Seventh Biennial ESEH Conference 2013

The European Society for Environmental History (ESEH) is pleased to invite proposals for sessions, roundtables, papers, posters and other, more experimental forms of communicating scholarship for its upcoming biennial conference in Munich, Germany. The conference will be hosted and organized by the Rachel Carson Center for Environment and Society (RCC) and held at LMU Munich (Ludwig-Maximilians-Universität München) between the **20th and 24th of August 2013**. Situated in close proximity to lakes and mountains, Munich is known for its diversity of landscape, its environmental initiatives, its strong academic institutions, its cultural heritage and history, as well as its food and drink, and exceptionally high quality of life.

ESEH conferences occur biennially. ‘Biennial’ is a term associated in particular with botany. Most plants are annuals or perennials. But a biennial flowers every two years, following a period of dormancy – just like our Society. Though some biennial plants are merely flowers, others are edible. Thinking about biennial vegetables such as carrots and parsley focuses our intellectual appetites on the conference theme of ‘**Circulating Natures: Water-Food-Energy**’. We wish, of course, to attract high-quality scholarship and to tap into intellectual energy-flows related to all aspects of the blooming field of environmental history. At the same time, we specifically encourage proposals related to ‘**Circulating Natures**’. While always situated locally, nature also circulates regionally and globally through the movement of natural resources, products, people and non-human biota. What happens in – and comes from – one part of the world can have profound effects on other, often distant places. We wish to explore this theme of circulation – which is of basic importance to the multifaceted relationships of humans with the rest of nature at different times and in diverse places – with specific reference to the three, often interrelated, subjects of ‘**Water, Food, and Energy**’.

The following are just a few examples of potential topics and themes that explore the theme of ‘**Circulating Natures: Water-Food-Energy**’ from the diverse perspectives of environmental history:

WATER

- *Water resources and their deployment*
- *Icebergs, glaciers, permafrost and snow cover in changing climates*
- *Irrigation and salination as environmental problems*
- *Fish, fisheries and fishing (freshwater and saltwater)*
- *Water pollution and water treatment*

- *Water-based recreational pursuits*
- *Flooding, drought and climate change*

FOOD

- *Environmental impacts of agricultural practices and food industries*
- *Politics of food production and consumption*
- *Food and sensory history*
- *Food, terroir and sense of place*
- *Food, environment and advertising*
- *Culinary choices and eco-activism*
- *Animal husbandry and agricultural history*
- *Famines, harvest failures and malnutrition*

ENERGY

- *Travel, tourism and the fossil fuel economy*
- *Oil, gas, coal and nuclear industries*
- *Energy disasters: oil spills, strip mining and nuclear accidents*
- *'Green' energy: harnessing the sun, wind and waves*
- *Greening' of the energy sector*

However, we have no desire to be prescriptive. The omnivorous Program Committee welcomes contributions that address any period of time or any part of the world. Not least, we encourage scholars working on the pre-modern era and ancient times to submit proposals. In keeping with a venerable tradition in the field of environmental history, the conference is open to scholars from all disciplines and backgrounds. In particular, we hope to see a large number of submissions from graduate students and early career scholars. The conference language is English. Submissions in other languages cannot be accepted.

Deadline for submissions: 15 October 2012

Submitting a Proposal

All proposals should be submitted through our online submission system (www.esch2013.org), which will be open from 1 June 2012. The Program Committee will not accept hard copy submissions or e-mail submissions.

Sessions

Session proposals will normally consist of three papers of no more than 20 minutes each (maximum number and length: four papers of 15 minutes each). All sessions must conclude after 90 minutes. Session proposals should include the following information: a title; a session abstract of 200-400 words; a named chair (you are strongly advised to secure the commitment of a chair in advance of submitting your proposal); a named commentator (optional); a list of contributors and (where relevant) individual paper titles (or indication of contribution); individual paper/ contribution abstracts of 200-400 words; and a short biography (200-400 words) for each contributor (excluding the chair).

Roundtables

Proposals for roundtable discussion can also involve up to four participants in addition to a commentator.

Roundtable proposals should provide the same information as Session proposals.

Individual Papers

Applicants may also propose individual papers that will be combined into sessions of three to four papers if accepted. However, prospective applicants should be aware that the Program Committee

actively prefers submissions for complete sessions because of the likelihood of greater thematic coherence.

Posters

Posters will be on display in a designated exhibition space during the conference, and authors will be available at their posters during a timetabled poster session. Poster proposals should include an abstract of 200-400 words and a short biography (200-400 words).

Experimental

The Program Committee is also eager to receive proposals that depart from the standard conference format. We positively welcome new ways of communicating research findings and alternative formats that involve a more interactive element, along with a higher level of audience involvement, than conventional sessions. Some panels, for example, could take the form of a location-specific outdoor seminar involving the production/preparation and consumption of food. Or, those interested in organizing workshop sessions on, for example, teaching could submit proposals for an experimental panel. Please note that any “out of the box” organisation for unique locations, etc. must be undertaken by the panel organiser – not the local organising committee.

Review Process

All proposals will be reviewed by a Program Committee composed of: **Inês Amorim** (University of Porto, Portugal); **Marcus Hall** (University of Zürich, Switzerland); **Arielle Helmick** (RCC/LMU: vice chair); **Dolly Jørgensen** (Umea University, Sweden); **Andrea Kiss** (University of Szeged, Hungary); **Timo Myllyntaus** (Turku University, Finland); and **Peter Coates** (University of Bristol, UK: committee chair).

The Committee will reach its decisions by 31 December 2012.

For more information, and to submit a panel, paper or poster proposal, please visit the conference website: www.esch2013.org.

For more information on the ESEH, please visit www.esch.org, and for the RCC, please visit www.carsoncenter.uni-muenchen.de.

Voordelen lidmaatschap ESEH en ander nieuws van de ESEH

Whitehorse Press provides all ESEH members free access to recent and current issues of *Environment and History*. ESEH members receive multiple benefits besides electronic access to the journal, including:

- a greatly reduced rate for hardcopy subscriptions of *Environment and History*
- a huge discount for the registration at ESEH's biannual conferences (savings of 50 to 150 euros for the 2013 ESEH conference in Munich)
- the opportunity to write and publish entries for the Arcadia Project (<http://www.environmentandsociety.org/arcadia>)
- an opportunity to apply for participation in ESEH summer schools

ESEH membership fees are very low—20 euros per year for those who make more than 1000 euros per month, and 10 euros per year for those who earn less than 1000 euros. Please make sure that you have paid your membership fee. Our treasurer and secretary are happy to send you a receipt. Since the ESEH is a nonprofit operation your fee or your (much appreciated) donation to the society will be tax-deductible for many of you. You may also choose to pay for more than one year at a time, e.g. for past or upcoming years.

ESEH summer school in Flaran, France, which focused on rural versus environmental history, was a big success. Ten candidates (3 recent postdocs and 7 doctoral students) from different countries were selected by a committee that consisted of Dolly Jørgensen, Emmanuel Huertas, and Marguerite Ronin. Lecturers from France, Canada and the United States served as mentors.

For the upcoming ESEH summer school in St. Petersburg 16 applicants were selected by ESEH Vice President Julia Lajus and by the members of the ESEH summer school committee (Dolly Jørgensen, András Vadas, and Marguerite Ronin). The participants include students from Canada, Estonia, Finland, Germany, Italy, Latvia, Russia, Spain, the United Kingdom, and the United States. More information on both of these summer schools will be posted on the ESEH website.

Marcus Hall and Patrick Kupper (both at the University of Zurich, Switzerland) are already planning another ESEH summer school that will take place in the Bavarian Alps of Germany in August 2013, just a few days before the ESEH biannual conference starts in Munich.

About the upcoming ESEH conference in Munich on “Circulating Natures: Water—Food—Energy.” The conference will feature excursions, receptions, and a banquet (all included in the conference fee), as well as a book fair and a silent book auction (the proceeds of which will go to the ESEH), a keynote by a public intellectual, a lunchtime World Food Café, and a workshop for younger scholars that will help them develop their writing and presentation skills. Watch for more information about the conference in future newsletters and in the ESEH Notepad. You can also learn about the conference at www.eseh2013.org, where you will find instructions for submitting a proposal for a paper or a panel (deadline October 15, 2012).

Since ESEH is now well over 10 years old, the ESEH board has decided to collect images that illustrate the society’s history. If you have photos of past ESEH events—conferences, workshops, board meetings or summer schools—please send them to ESEH secretary Phia Steyn (m.s.steyn@stir.ac.uk) and to our webmaster Wilko von Hardenberg (Wilko.Hardenberg@carsoncenter.lmu.de). We are hoping to exhibit the photos in a password-protected zone of the ESEH website and also to present them at the ESEH conference in 2013.

Finally, you might want to check out the society’s website, eseh.org, which contains new information on the different ESEH regions and (as of August 25) an overview of recent book publications by ESEH members.

Nieuws van het Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis

Het nieuwe Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis

Het nieuwe Jaarboek voor Ecologische geschiedenis, Thema Steden en water onder redactie van Chloé Deligne en Tim Soens heeft even op zich laten wachten, maar verschijnt spoedig. Het telt 148 bladzijden met de volgende bijdragen:

Chloé Deligne en Tim Soens: Steden en water in het verleden: tussen symbiose en antagonisme
Marie Christine Laleman: Gent: de ontwikkeling van een stad aan de samenloop van Leie en Schelde
Frank Gelaude: Waterbeheer in een middeleeuwse grootstad: stuwen en dammen te Gent (12e-14e eeuw)

Adriaan M.J. de Kraker en Frank Gelaude: Wateroverlast in Gent in 1571

Bram Vannieuwenhuysze: De beken van middeleeuws Brussel: complexiteit en maakbaarheid van het waterwegennet in een middeleeuwse grootstad

François Jarrige: De strijd tegen het vlasroten: steden, conflicten en territoria in het stroombekken van de Leie in het midden van de negentiende eeuw

Stéphane Frioux: De zoektocht naar zuiver water in Noord-Franse en Belgische steden tijdens de Belle époque (1890 – 1914)

English or French summaries

Dit jaarboek verschijnt bij Academia Press (Gent) Uitgeverij Verloren (Hilversum)

<http://www.academiapress.be/jaarboeken/jaarboek-voor-ecologische-geschiedenis.html>

Conferenties

Montpellier welcomes IWHA

Between June 25 and 29, 2013, the **International Water History Association** will hold its 8th biennial conference in Montpellier, France. Montpellier, the city of water history within a region where water history is made today, will be an ideal location for IWHA. The conference venue will be the new archival building in that famous city. IWHA council member Thierry Ruf and his colleagues from IRD are working hard to make this event as successful as the earlier conferences. Please stay tuned for news on this conference! Be sure you will profit from several conference benefits as a member of IWHA!

<http://h-net.msu.edu/cgi-bin/logbrowse.pl?trx=vx&list=H-Environment&month=1207&week=a&msg=yvZ1e3m2nmEmqgv5e/NC9A>

De XVe ICHG conferentie te Praag, 6-10 aug. 2012

Tijdens de XVe conferentie van historisch geografen te Praag (2009 in Koyoto) konden 334 deelnemers worden geregistreerd, terwijl meer dan 440 presentaties werden gegeven door deelnemers uit 44 landen verspreid over alle continenten. Gelet op de perfecte organisatie van deze bijeenkomst is het niet meer dan logisch dat tijdens de sluiting grote tevredenheid werd uitgesproken. Wel werd het wenselijk geacht meer deelnemers uit Afrika en Latijns Amerika te interesseren.

Uit Nederland konden negen deelnemers worden geteld, waarbij de Universiteit van Groningen ruim was vertegenwoordigd. De presentaties waren:

Angela Ashworth, Voices from the periphery: the Newfoundland novel as nation builder

Gregory Asworth, What to do with a world heritage site that nobody wants? Paramaribo, Suriname

Aryan van Engelen, Examples how the course of the weather influences the history of the Low Countries

Adriaan M.J. de Kraker, Historic storms, storm patterns and clustering of storminess, 1390-1725.

Henk Schmal, City development and transport: the operation of a private tramway within the political context of Amsterdam

Sophie J. Visser, Selective information from historical geographers: The case of the Dutch area of Piksen

Uit België was slechts een presentatie te melden:

Lisa Van De Velde & Marc Antrop en Veerle van Eetvelde, Assessing the actuality of historical maps in rural landscapes, the case studies of settlements in Belgium

Vergeleken met de XIIIe ICHG (Hamburg, 2006) was dit een conferentie relatief dichtbij en valt de inbreng uit de Lage Landen in het internationale veld kwantitatief wat tegen. Tenslotte kwam het Nederlandse aandeel ook nog tot uiting door de adviezen gegeven door Prof. Dr. H. Renes (UU en VU)

De volgende bijeenkomst (XVIe) zal worden georganiseerd in 2015 in Londen. Zowel aanbod als presentatie van de voorstellen (reeds in dit prille stadium) waren overtuigend.

Voor meer informatie over de ICHG: <http://www.ichg2012.cz/en/welcome>

PECSRL Conferentie te Leeuwarden, 20-24 augustus 2012

De Permanent European Conference for the Study of the Rural landscape (PECSRL) hield zijn 25ste conferentie te Leeuwarden. Dat het de organisatoren alles aan gelegen was goed voor de dag te komen en een aantrekkelijke week aan te bieden, bleek uit het feit dat de eerste twee dagen te Leeuwarden werden doorgebracht, de woensdag werd voor excursies gereserveerd, terwijl de andere twee dagen op Terschelling werd geconfereerd.

Met zo'n 150 deelnemers uit praktisch alleen Europa en verdeeld over steeds vier parallele sessies werden uiteenlopende onderzoeksresultaten voorgesteld. Gelet op het deelnemersveld, een derde uit Nederland en betrekkelijk veel Duitsers lag het voor de hand dat er in veel bijdragen aandacht aan het Waddengebied werd geschonken. De hele opzet, organisatie en zelfs sponsoring van PECSRL 25 paste volledig in dit kader. Jammer, dat een volledige deelname daardoor een vrij dure aangelegenheid was. Een bijzondere vermelding verdienen de speciale sessies gewijd aan het thema polder en dijken, georganiseerd door Bert Groenewoud en Michel Lascaris.

Voor verdere informatie: zie

<http://www.pecsrl2012.com/index.asp?taal=3&objectid=18&titel=Programme>

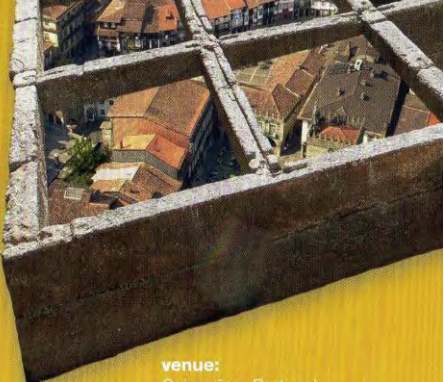
Tweede Wereldcongres Environmental History: Guimarães (Portugal), 7-14 juli 2014

Subtitled Environmental History in the Making. A global forum to further the development of environmental history world-wide is een congres dat plaatsvinden zal van 7 tot 14 juli 2014 in Guimarães (Portugal). De deadline voor het indienen van voorstellen voor papers e.d. is 30 mei 2013.

Nadere informatie op.

www.wceh2014.org

wceh2014@ecum.uminho.pt

hosted by:
University of Minho - Portugal
International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH)
International Consortium of Environmental History Organizations (ICEHO)

local organizing committee (University of Minho):
Chair, Prof. Estelita Vaz

international committee (ISC/IWEH):
Chair, Dr. Ângela Mendonça

ICEHO president:
Prof. Jane Carruthers (University of South Africa)

liaison committee (ICEHO):
Prof. Mauro Agnoletti (University of Florence),
Prof. Verena Winzwarter (Alpen Adria Universität, Klagenfurt)

program committee (ICEHO):
Chair, Prof. Graeme Wynn (University of British Columbia)

types of presentations: panels, papers and posters
Any area of environmental history
New and original work with fresh perspectives
All periods of human history
Multi and interdisciplinary
The conference language is English.

venue:
Guimarães, Portugal
Sessions will take place close to the historic city centre of Guimarães
- Vila Flor Cultural Centre
- Campurbis (Couros area)
Access via Oporto airport.

41° 26' 13,87" N 41,437198 N
8° 17' 43,83" W 8,295522 W

Nieuwe Vereniging opgericht

Oprichting van International Society for Historical Climatology and Climate History (ISHC)

Van de zeven parallelle sessies die plaatsvonden tijdens de XVe ICHG werd er een doorlopend gewijd aan klimaatgeschiedenis (historical climatology). In totaal leidde dit tot maar liefst tien sessies van drie presentaties, een ongehoord aantal op dit vlak. Organisatoren Rudolf Brázdil en Franz Mauelshagen was er veel aan gelegen dat deze community ruim en goed voor de dag zou komen. Op de laatste dag van de ICHG conferentie heeft dit geleid tot de oprichting van een nieuwe vereniging, de: **International Society for Historical Climatology and Climate History**, afgekort (**ISHC**). Tijdens de oprichtingsvergadering waren 24 founding fathers aanwezig. Het onderzoeksveld is nu al ruim veertig jaar actief, waarbij mensen als Lamb, Pfister, Le Roy Ladurie, om enkele te noemen, aan de wieg daarvan hebben gestaan. Een nieuwe generatie staat klaar en voelt de behoefte een eigen vereniging op te richten.

Voorlopig tracht de ISHC zijn thuis te vinden op de conferenties van de ICHG, EMS, ESEH e.a. Lid worden van de vereniging kan: instellingen, leden, studenten resp. 60, 30 en 20 euro jaarlijks lidmaatschap. Voorzitter is Rudolf Brázdil, er zijn drie vice voorzitters en secretaris is Franz Mauelshagen. Ook is er plaats voor ere-leden. Ook zal er geen eigen tijdschrift worden uitgegeven, omdat de meeste leden reeds hebben bewezen de beste kanalen tot publiceren te hebben gevonden. Voor meer informatie bij ondergetekende a.m.j.de.kraker@vu.nl

Excursies en Studiedagen

Excursie Afdeling Historische Geografie KNAG naar o.m. Hedwigepolder: 15 september 2012

Dit jaar gaat de excursie van de **Afdeling Historische Geografie** van het **KNAG** naar **oostelijk Zeeuws-Vlaanderen en aangrenzend Oost-Vlaanderen**. De tocht vindt plaats op zaterdag **15 september 2012** en zal onder leiding staan van Adrie de Kraker en Hans Renes.

Het thema van de excursie 2012 is de invloed van de Vlaamse havens op het cultuurlandschap van oostelijk Zeeuws-Vlaanderen.

In het ochtendluik staat de invloed van de Antwerpse haven centraal met een korte rit door het havengebied op de westelijke Schelde oever en een bezoek aan de Prosperpolder. Hier gaat het om de verruiming van de rivier ten behoeve van de veiligheid van o.m. de omliggende haven- en woongebieden, en om natuur en ecologie. Dit excursiepunt staat o.l.v. een gids, begint in de infokeet en eindigt met een korte wandeling in het gebied. Aangrenzend aan de Prosperpolder bezoeken we de Hertogin Hedwigepolder, de meest besproken polder van Nederland, waar havenbelangen en verruiming van de rivier elkaar eveneens raken, maar hier heet dat ontpoldering en dat ligt erg gevoelig. Wellicht een laatste kans om dit gebied te zien nu het cultuurlandschap nog onaangetast is. Na de lunch begint het middagedeelte met de rit richting Terneuzen. Deze brengt ons door de oudste poldergebieden van oost Zeeuws-Vlaanderen, die de militaire inundaties van de Tachtigjarige Oorlog hebben overleefd, en daarom nog typisch middeleeuwse polders zijn.

In het middagluik van de excursie staat de invloed van de Gentse haven centraal. Hier bezoeken we het Kanaal van Gent naar Terneuzen, aangelegd in 1828 en sindsdien diverse malen aangepast, laatst nog in 1968. Het kanaal snijdt niet alleen het gebied van Zeeuws-Vlaanderen doormidden met alle verkeersproblemen van dien, het beïnvloedt ook de afwatering en doorsnijdt zelfs hele nederzettingen zoals Sluiskil, Sas van Gent en Zelzate. Dit alles komt aan bod nadat we o.l.v. een gids het sluisencomplex bij Terneuzen hebben bezocht waar algemene en bijzondere informatie over het kanaal zal worden verstrekt.

Het programma:

- 10.30 uur Vertrek vanaf station Bergen op Zoom en korte rit door Antwerps havengebied.
- 11.00 - 12.15 uur Prosperpolder: informatie en wandeling gebied.
- 12.30 – 12.45 uur Hertogin Hedwigepolder.
- 13.15 – 14.15 uur Lunch in Lamswaarde: Petrus & Paulushoeve
(Jac. De Waalstraat 41, tel: 0114-690440)
- 14.45 – 15.45 uur Kanaal Gent naar Terneuzen: Terneuzen (www.portaalvanvlaanderen.nl)
- 16.00 – 17.00 uur Sas van Gent en Zelzate.
- 18.00 uur Aankomst NS station Bergen op Zoom.

Deelname aan de excursie kost **Euro 39,50** te storten op ING nr. **75.1833.967** ten name van A.M.J. de Kraker, Reuzenhoek 1, 4543 NB Zaamslag onder vermelding **Excursie 2012 Historisch Geografie**

Graag per email opgeven voor **10 september 2012**. Deelname vindt plaats in volgorde van aanmelding.

Dr. Adriaan M.J. de Kraker
Reuzenhoek 1
4543 NB Zaamslag
tel. 0115 564133 mobiel 06 53224430 (in geval van late verhindering)
Krakeram@Zeelandnet.nl

Excursie: Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis, 4 oktober

- 10.30 uur ontvangst in het **dijkhuis te Jaarsveld** met koffie en thee
- 11.00 uur welkomstwoord door hoogheemraad Jan Reerink
- 11.15 uur film "Werken aan water"
- 11.30 uur "De hoechte van de Leck in 1624". Over veiligheid achter de dijk, vroeger en nu- Clarion Wegerif, communicatieadviseur Stichtse Rijnlanden en adviseur crisiscommunicatie veiligheidsregio Utrecht

12.15 uur lunch
13.00 uur rondleiding door het dijkhuis - dhr. Henk Boer, kenner cultuurhistorie Lopikerwaard
14.00 uur met de bus naar **Vreeswijk**
14.20 uur tour langs de diverse sluizen in Vreeswijk, toelichting door Jan Reerink
15.00 uur aankomst museumwerf Vreeswijk – thee
15.30 uur rondleiding door het museum
16.30 uur einde programma
Opgeven via de website van de Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis,
<http://www.jvdsn.nl/pages/WG/05.html>

Natuur en cultuur in de duinen: Studiedag Vereniging voor Landbouwgeschiedenis Vrijdag 5 oktober 2012, Den Haag.

Het thema van deze dag is de cultuurgeschiedenis van de duinen. In hoeverre vormden en vormen de duinen een natuur- of een cultuurlandschap. Hoe uitte zich dat in verschillende perioden? Welke typen landbouw, veeteelt, en ander landgebruik (recreatie) waren er te vinden en wat kunnen we daarvan vandaag nog zien? Een bezoek aan het duingebied van het oude landgoed Ockenburgh (in beheer bij het Zuidhollands Landschap) en het aangrenzende terrein genaamd Solleveld (in beheer bij de drinkwatermaatschappij Dunea) biedt een aantrekkelijke mogelijkheid om kennis te nemen van recent (veld)onderzoek waarbij landbouwgeschiedenis gecombineerd wordt met geologie, archeologie en historische geografie.

Concept-programma

Ochtend 10.00-13.00 u Onderzoeksinstituut Huygens-ING

9.45 koffie, welkom
10.15-10.45 u Frans Beekman, De duinkaart van 1828.
10.45-11.15 u Theo Spek, De duinen in het noorden (werktitel).
11.15 u koffie
11.30-12.00 u Petra van Dam, Zwemmende konijnen. De geschiedenis van de konijnenfok in de Hollandse duinen en veranderingen in het landgebruik 1300-1800.
12.00-12.30 u Johan Koppenol, Vogelzang en leeuwerikpastei: vroegmoderne duingedichten
12.30-13.00 discussie
13.00 u Lunch

Middag 14.00-17.00 u Excursie naar het duingebied Ockenburgh/Solleveld.

Rondleiders: Frans Beekman en Bert van der Valk.

Rondwandeling met bijzondere aandacht voor specifieke landschapselementen die teruggaan op diverse vormen van landbouw in verschillende perioden, zoals het terrein van een 19^e eeuwse zuivelboerderij, middeleeuwse en vroegmoderne houtwallen, konijnenfok, oude landwegen, en merovingische nederzettingssporen. Duur wandeling: 3 uur, zelf drinken meenemen, geen toiletfaciliteiten. Voor de liefhebbers: op eigen gelegenheid na afloop uitblazen in een horeca-etablisement aan de rand van het park, bij de oprijlaan naar Landgoed Ockenburgh.

Aanbevolen literatuur:

L. van der Valk en F. Beekman, 'De vorming van het cultuurlandschap in de duinen tussen Loosduinen en Monster'. *Holland's Duinen. , Informatie over het duinonderzoek in Berkheide, Meijendel en Solleveld* 53 (2009) 6-20.

F. Beekman en Ron Guleij, 'Verloren gewaande kaart van de Nederlandse duinen uit 1828 teruggevonden', *Caert Thresoor* 2011, 43, 4, 109-117.

Frans Beekman en Bert van der Valk, *Duinwallen in Zeeland en Holland ten zuiden van de Oude Rijn, 2012*, rapport RCE (in druk).

P.J.E.M. van Dam, 'Rabbits Swimming Across Borders. Micro-Environmental Infrastructures and Macro-Environmental Change in Early Modern Holland' in: *Economies and Ecologies in Medieval and Early Modern Europe*, B. Scott (ed.), Brill's Series in the History of the Environment vol.1 (Aleks Pluskowski ed.), (Leiden 2010), 63-92.

J. Koppenol (red.) Jacob Westerbaen, *Gedichten* (Amsterdam 2001).

Locaties

- 1) Onderzoeksinstituut Huygens-ING, (Instituut voor Nederlandse Geschiedenis), Den Haag. Huygens-ING is gevestigd in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, op de vijfde verdieping van de B- en I-vleugel. Het gebouw is toegankelijk via de receptie van de Koninklijke Bibliotheek, Prins Willem-Alexanderhof 5, 2595 BE Den Haag; zie <http://www.huygens.knaw.nl/contact/adresgegevens/>
- 2) Landgoed Ockenburgh, Monsterseweg, 2533 RL Den Haag.

Organisatie:

Petra van Dam, Vrije Universiteit; email: p.j.e.m.van.dam@vu.nl; mobiel 06-14989506.

Gastvrouw op het Huygens-ING: Milja van Tielhof

Opgave en routebeschrijving: zie de website van de Vereniging voor Landbouwgeschiedenis ; voorrang voor leden.

Lopend onderzoek naar waterschapsgeschiedenis

24-1-2013 Studiedag Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis 'Participatie en representatie bij waterschappen', presentatie van een lopend onderzoeksproject van de Universiteit Utrecht, Huygens-ING en Vrije Universiteit, programma opvragen en opgave via Maurits Ertsen, secretaris, m.w.ertsen@tudelft.nl

Klimaatdebat Utrecht

Op dinsdag 27 november 2012 om 20.00 uur vindt een groot klimaatdebat plaats in de aula van de Universiteit van Utrecht aan het Domplein. Sprekers zullen onder meer zijn, Prof. Dr. Christian Rohr van de universiteit van Bern, dr. A.M.J. de Kraker van de Vrije Universiteit, Bruce Campbell, Queen's Univerisity, Belfast, e.a. Het definitieve programma zal ruime aandacht in de media krijgen.

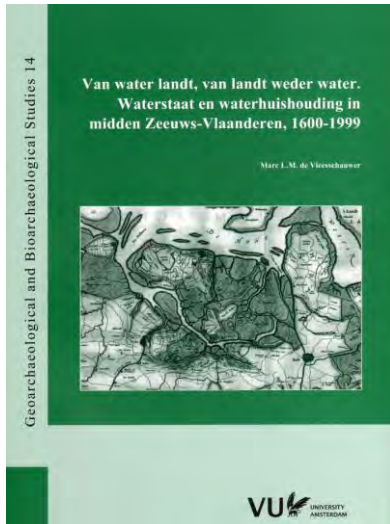
Gepromoveerd

Gepromoveerd Marc de Vleeschauwer, 11 januari 2012 (VU-Amsterdam)

Op 11 januari 2012 is aan de Vrije Universiteit Marc de Vleeschauwer (Sas van Gent) gepromoveerd op een proefschrift getiteld:

Vleesschauwer, M.L.M. de (2012), *Van water landt, van landt weder water. Waterstaat en waterhuishouding in midden Zeeuws-Vlaanderen, 1600-1999*. VU, Univ. Amsterdam, Geoarchaeological and Bioarchaeological Studies 14, Amsterdam.

Dit proefschrift bundelt de resultaten van het onderzoek naar waterschappen in Zeeuws-Vlaanderen tussen 1600 en 1999 en is het tweede deel in de reeks (deel een handelde over het oostelijke deel: Hulsterambacht) over het middendeel van het gebied. Later dit jaar verschijnen de publieksedities van deel twee (middendeel) en drie (westelijke deel van Zeeuws-Vlaanderen).

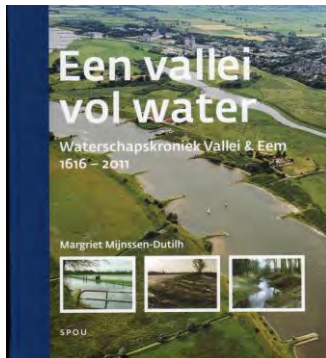
In zijn proefschrift gaat De Vleesschauwer in op de ontwikkeling van het landschap op het einde van de Tachtigjarige Oorlog en de volgende eeuwen, waar het proces van herdijsing tot een nieuw landschap heeft geleid, maar zeker niet als een lineair proces van louter landaanwinning kan worden beschouwd. De vele nieuwe bedijkingen kregen elk een eigen polderbestuur. Tegen het einde van de 18^e eeuw deden zich steeds meer problemen voor in de kustpolders door oeverondermijning, terwijl er in de oude polders grotere afwateringsproblemen ontstonden. Het eerste probleem leidde tot de oprichting van calamiteuze polders waarvan rond 1870 binnen- en buitenbeheer werd gescheiden. Het probleem van de afwatering werd door de aanleg van het Kanaal van Gent naar Terneuzen zo complex dat er uiteindelijk toch twee afzonderlijke afwateringschappen kwamen, een ten oosten en een ten westen van het nieuwe kanaal. De complexiteit van het polderwezen in dit gebied wordt onderstreept doordat een groot deel van binnenwater vanuit Vlaanderen werd afgevoerd waardoor het waterprobleem een internationale dimensie kreeg. Bovendien ontstonden op diverse plaatsen langs de grens polders die deels in Nederland, deels in Vlaanderen lagen. Ook dit maakte het polderwezen in dit gebied complex. Pas in 1965 werden de vele kleine polderbesturen gefuseerd tot vier grotere in Zeeuws-Vlaanderen, die op hun beurt weer tot een werden gesmolten in 1999. Hierbij speelden de slagvaardigheid op het gebied van kustverdediging, afwatering en waterzuivering een cruciale rol.

Als eind 2012 de trilogie van de geschiedenis van de polders en waterschappen van Zeeuws-Vlaanderen compleet is, vormt dit een solide basis voor verder onderzoek.

Publicaties

Waterschapskroniek van Vallei & Eem compleet

Met het verschijnen van deel 2 (1616-2011) in de Waterschapskroniek van Vallei & Eem door Margriet Mijnsen-Dutilh is voor het gebied van voornamelijk benoorden Utrecht de geschiedenis van de waterschappen compleet.

Meer informatie over dit tweede bij het Waterschap Vallei & Eem

http://www.wve.nl/waterinfo/recreatie/recreatie_op_en/waterschapskroniek_%27

Het boek is te koop bij de boekhandel en de prijs hiervoor bedraagt € 37,50. ISBN nummer van het boek is 978-90-5479-087-7.

Biodiversity and climate change

Biodiversity and climate change: Reports and guidance developed under the Bern Convention - Volume II (Nature and Environment N°160)

The effects of climate change on ecosystems are complex. The impact on the species and habitats protected by the Bern Convention may differ widely, depending on the species, their habitats and location. This publication includes seven expert reports presenting concrete measures for addressing the vulnerability of Europe's natural heritage in the face of climate change and its effects, and how this heritage must adapt in order to survive. With this publication, the Council of Europe aims to increase awareness about the links between biodiversity and climate, and emphasise the large potential for synergies when addressing biodiversity loss and climate change in an integrated manner.

ISBN 978-92-871-7059-0

Aantal blz. 429

Prijs Euro 49. (excl. verzending)

Bestellen

http://book.coe.int/sysmodules/RBS_page/admin/redirect.php?id=36&lang=EN&produit_aliasid=2688

Council of Europe Publishing

Palais de l'Europe, 67075 Strasbourg Cedex, France

E-mail : publishing@coe.int

Visit our site : <http://book.coe.int>

Tel. : +33 (0)3 88 41 25 81

Fax : +33 (0)3 88 41 39 10

Landscape and Heritage Series

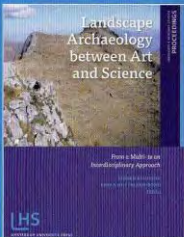
Een nieuwe reeks publicaties : Landscape and Heritage Series door CLUE, Amsterdam University Press and Cultural Heritage Agency (RCE). Deze boekenreeks beoogt het stimuleren van nieuwe onderzoekswegen en het herontdekken van vergeten zijpaden in landschaps- en erfgoedonderzoek. Er is ruimte voor theoretische benaderingswijzen en voor afzonderlijke studies.

Landscape Archaeology between Art and Science

From Multi- to an Interdisciplinary Approach

Sjoerd Kluiwing & Erika Guttman-Bond (eds.)

This important volume throws new light on the main theme of the conference: the definition of landscape as used by processual archaeologists, earth scientists, and most historical geographers, and that favoured by post-processual archaeologists, new cultural geographers and anthropologists. Divided over six themes: 1) How did landscape change?, 2) Improving temporal, chronological and transformational frameworks, 3) Linking landscapes of lowlands with mountainous areas, 4) Applying concepts of scale, 5) New directions in digital prospection and modelling techniques, and 6) How will landscape archaeology develop in the future? , the study demonstrates that an interest in landscape archaeology is worldwide, and is emerging in new places which have not previously had much support for such studies.

Landscape Archaeology between Art and Science
Eds.: Sjoerd J. Kluiwing & Erika Guttman-Bond
Price: 55 euro
ISBN: 9789089644183

Landscape Biographies:

*Geographical, historical and archaeological perspectives on the production and transmission of landscapes**

Jan Kolen, Hans Renes & Rita Hermans (eds.)

Landscape Biographies explores the long and complex histories of landscapes from personal and social perspectives. As an essential part of human life worlds, landscapes have the potential to absorb something of people's lives, works and thoughts. But landscapes also shape their own life histories at different timescales, transcending human life cycles and generating their own temporalities and rhythms. It comes as no surprise, therefore, that the co-scripting of landscapes and people figures prominently in the (auto) biographical works of writers and attracts the interest of geographers, archaeologists, historians and anthropologists. This has even resulted in a new genre in landscape research, rapidly gaining in popularity, under the heading of "landscape biography".

In Landscape Biographies, twenty geographers, archaeologists, historians and anthropologists investigate the diverse ways in which landscapes and monuments have been constructed, transmitted and transformed from prehistory up to the present, from Manhattan to Shanghai, from Iceland to Portugal, and from England to Estonia.

Among the authors are distinguished scholars like Gísli Pálsson, Cornelius Holtorf, Joshua Pollard and Mark Gillings.

Landscape Biographies
Eds.: Jan Kolen, Hans Renes & Rita Hermans
Price: 42 euro**
ISBN: 9789089644725

* Order this book now by filling in the order form at the back of this flyer and receive a special 20% discount. This book will be available from January 2013!

Verder verschenen of te verschijnen:

Koos Bosma, *Shelter City. Protecting Citizens Against Air Raids*, prijs Euro 49,50 ISBN 9789089642110

Tom Bloemers, Henk Kars, Arnold van der Valk & Mies Wijnen (eds.) *The Cultural Landscape & Heritage Paradox. Protecting and Development of the Dutch Archaeological-Historical Landscape and its European Dimension*, prijs Euro 55, ISBN 9789089641557

Jan Kole, Rob vander Laarse & Rita Hermans (eds) *Landscape and Heritage: a reader*, prijs Euro 25, ISBN 9789089641854.

Te bestellen bij:

Amsterdam University Press

Antwoordnummer 10275

1000 PA Amsterdam

Email: orders@aup.nl

CIVILIZING NATURE. National Parks in Global Historical Perspective

Edited by Bernhard Gissibl, Sabine Höhler, and Patrick Kupper

Publisher: Berghahn

272 pages, 12 figs & 3 tables, bibliog., index

ISBN 978-0-85745-525-3 Hb \$95.00/£60.00 Not Yet Published (October 2012),

eISBN 978-0-85745-527-7

Series: Volume 1, **The Environment in History: International Perspectives** *Published in association with the [European Society for Environmental History \(ESEH\)](#), and the [Rachel Carson Center \(RCC\)](#)*, LC: SB481.C57 2012, **BISAC:** HIS000000 HISTORY/General; NAT011000

NATURE/Environmental Conservation & Protection; HIS054000 HISTORY/Social History

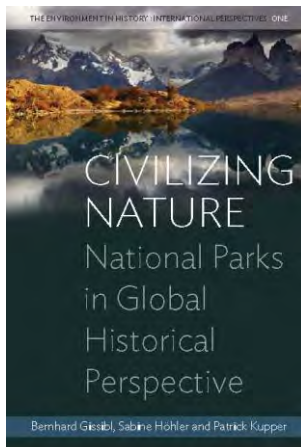
BIC: HBTB Social & cultural history; RN The environment

CIVILIZING NATURE. National Parks in Global Historical Perspectives is het eerste deel in de nieuwe reeks *The Environment in History: International Perspectives*

Scope: The relationship between human society and the natural world is being studied with increased urgency and interest. Investigating this relationship from historical, cultural, and political perspectives, the monographs and collected volumes in this series showcase high-quality research in environmental history and cognate disciplines in the social and natural sciences. The series strives to bridge both national and disciplinary divides, with a particular emphasis on European, transnational, and comparative research.

Series Editors: Petra J.E.M. van Dam (Vrije University, Amsterdam) and David Moon (University of York) for the European Society for Environmental History; Christof Mauch (Ludwig-Maximilians-Universität) and Helmuth Trischler (Deutsches Museum) for the Rachel Carson Center.

Members of the International Editorial Committee: Mauro Agnoletti (University of Florence), Greg Bankoff (University of Hull), William Beinart (University of Oxford), Tom Brooking (University of Otago), Jane Carruthers (University of South Africa, Pretoria), Peter Coates (University of Bristol), Georgina Endfield (University of Nottingham), Eva Jakobsson (University of Stavanger, Norway), Bao Maohong (Peking University), Geneviève Massard-Guilbaud (School for Advanced Studies in the Social Sciences, France), John McNeill (Georgetown University), Jose Augusto Padua (Federal University of Rio de Janeiro), Joachim Radkau (Bielefeld University), Ravi Rajan (University of California, Santa Cruz), Mahesh Rangarajan (University of Delhi), Verena Winiwarter (Alpen-Adria-Universität, Klagenfurt)

Contents

- Preface
- List of Tables, Maps and Illustrations
- List of Abbreviations
- Acknowledgements

Introduction: Towards a Global History of National Parks

Bernhard Gissibl, Sabine Höhler, Patrick Kupper

PART I: PARKS AND EMPIRES

Chapter 1. Unpacking Yellowstone: The American National Park in Global Perspective

Karen Jones

Chapter 2. How National Were the First National Parks? Comparative Perspectives from the British Settler Societies

Melissa Harper and Richard White

Chapter 3. Imperial Preservation and Landscape Reclamation: National Parks and Natural Reserves in French Colonial Africa

Caroline Ford

Chapter 4. From Colonial Imposition to National Icon: Malaysia's Taman Negara National Park

Jeyamalar Kathirithamby-Wells

Chapter 5. A Bavarian Serengeti: Space, race and time in the entangled history of nature conservation in East Africa and Germany

Bernhard Gissibl

PART II: ORGANIZATIONS AND NETWORKS

Chapter 6. Translating Yellowstone: Early European National Parks, *Weltnaturschutz* and the Swiss Model

Patrick Kupper

Chapter 7. Framing the Heritage of Mankind: National Parks on the International Agenda

Anna-Katharina Wöbse

Chapter 8. Global Values, Local Politics: Inuit Internationalism and the Establishment of Northern Yukon National Park

Brad Martin

Chapter 9. Demarcating Wilderness and Disciplining Wildlife: Radiotracking Large Carnivores in Yellowstone and Chitwan National Parks

Etienne Benson

PART III: NATIONS AND NATURES

Chapter 10. A Revolutionary Civilization: National Parks, Transnational Exchanges, and the Construction of Modern Mexico

Emily Wakild

Chapter 11. Parks without Wilderness, Wilderness without Parks? Assigning National Park status to Dutch Man-made Landscapes and Colonial Game Reserves

Henny van der Windt

Chapter 12. Globalizing Nature: National Parks, Tiger Reserves, and Biosphere Reserves in Independent India

Michael Lewis

Chapter 13. Slovenia's Triglav National Park: From Imperial Borderland to National Ethnoscape

Carolin Firouzeh Roeder

Epilogue: National Parks, Civilization and Globalization

Jane Carruthers

Select Bibliography

Special Issue Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis

Eind dit jaar komt er een speciaal (dubbel) nummer uit van het *Tijdschrift voor*

Waterstaatsgeschiedenis rondom het thema amfibische samenleving, d.i. een maatschappij waar de tijdgenoten systemen hebben ontwikkeld om zich te beschermen tegen extreme situaties, zoals bijvoorbeeld overstromingen. Aanleiding van dit speciale nummer was de oratie van Petra van Dam over dit thema.

Vanuit diverse perspectieven wordt de amfibische samenleving in Nederland onder de loep genomen: Herinneringscultuur betreffende overstromingen (Harm Pieters), bouwwijze van boerderijen (Toebast), religieuze perceptie van overstromingen (Kagchelland), compartimentering (Van Heezik) e.a. Dit speciale nummer wordt geredigeerd door Bert Toussaint. Nadere informatie:

<http://www.jvdn.nl/pages/WG/05.html>

© Kopij Nieuwsbrief Milieugeschiedenis Lage Landen: a.m.j.de.Kraker@vu.nl

De NMLL is ook te lezen of downloaden <http://www.falw.vu.nl/nl/onderzoek/geo-and-bioarchaeology/collaboration/newsletter/index.asp>